

1923



కృష్ణాతిరంగ శతకము



౧౭ వేద

కృష్ణాతిరంగ శతకము

మంగు శతకతిరంగ శాస్త్రావలి

మంగు శతకతిరంగ శాస్త్రావలి

మంగు శతకతిరంగ శాస్త్రావలి

కృష్ణాతిరంగ

శ్రీ కృష్ణాతిరంగ శాస్త్రావలి

1923

మంగు శతకతిరంగ శాస్త్రావలి



మ భాగము శ్లో .

అ వి ఘ్న మ స్తు

శ్రీగిరుద్యోస్నమి .

క సూరి రంగ ర త క మ .

అందు గలగాయకుల రామభట్టువీరరా
ఘవ కవివర్యుని చేతనున్న ౭౭ మొదలుకొని ౧౦౮
వరకు వాడ్యేర్ల కామరాజు కవిశ్రేష్ఠునిచేతవరచి
యింపబడినది.

(సంకలన ద్వయములు.)

సీ॥ శ్రీమంతుడగు బలరామయ్య మీభ్రాత
ప్రకమిరో మీతనూభవుడుధాత । నుండరగోవిందు
నందుడు మీతాత వరగనీచైవట్టు పచ్చపాత । వా
తూల నుతుడు దేవరవారి ప్రియదూతరాకాసియ
గుబులి నికుదాత । తగుమీరలేలిన సాగసాయుగ
ముత్రేత భామిని నేతని భార్యసీత॥ గీ॥ నీకునెన్నం
గ మున్ను మున్నీ టినేత. పటుయిదోచిమ్మ నినుబెం
చె బాలచేత । శత్రుమడధంగ నవిఘ్న శ్యామ
లాంగ, సూరిచిత్తాబ్ధిభంగ కసూరిరంగ. ౧ సీ॥ మ

దనావతారనీ నుడుటి కస్తురిబొట్టు మిసమిసలాడు
 నీ మీసకట్టు । ధరనెన్న గడపయు చాటచు నీగు
 ట్టు కర్పర వరులుసీ కాలిమట్టు । పటుపైన పైకుంత
 పట్టుము సితెట్టు ఘనసాధులందునీ కునికపట్టు ।
 మాయతో మాయనీ జాయచౌ కనికట్టు రోసిగొ
 లదినిన్న రోటగట్టు । నేడు సిరులియ్యకున్న నా
 తోడతెట్టు, బడకు మడుగడ నిన్న నేనిడితివట్టు । శ.
 సీ॥ భావింప దేవకీ దేవియు నియవ్వ కాలించి నీకుని
 వ్యాపిలవ్వ । పెరుగు గొల్లదినికు బెట్టు గుడ్డనలు
 వ్వ రాధిక నినుజేయు రతినిరవ్వ । నెలతల గను
 గొని నిప్రమీసముచువ్వ భద్రనిన్ కీల్బడబట్టిరవ్వ
 నిలుకాకిచోది నేటివజ్రపురవ్వ రాకాసిమూకకుని
 కుడివ్వ॥ మొరవినపుగడ నాతోడ మొనసినివ్వ,
 వరుడువచ్చనివె చానుచేవాచహవా॥ శ. 3. సీ॥ సర
 సంపురుక్కణీ సతపట్టె నీచెట్టు పొసగనిపానుపు పుట్టు
 మెట్టు । కట్టితి కటిమీద గ్రాలుబంగరుబట్టు గొల్లభా
 మిసులునిన్ గొట్టితెట్టు । ఘనజగయిలముడు గ
 న్నది నీపొట్టు తగలి చానులునికు దండ మెట్టు । సం
 దుని కలదిని న్నందిరోటనుగట్టు కొనరినిదొడ్డున

ఐదిమామ పాలవెల్లి । పెరుగుపాత్ చట్లకు బెట్టినావ
టద్దిల్లి పెనిసికుమారుడుకుమభల్లి । రహినిసిమిద
బుక్కాయరాధచల్లి, మొససి నీ వెక్కుభగరాజు
మోముబొల్లి॥ ౪. ౩. నీ॥ కీర్తనతోవరుకిరి దేవిని
సుప్రేయరతీజేతురమ్మనిరాధదాయ । కౌండికేర్
మోయి గంభవంకముజాయ ననుగూడుమని భద్ర
మనపసేయి । నానిసంపెగజాయనగవుచెన్నెలగా
య పిలిచితువ్వెను మోయపికముగూయ । మరు
డుతూపులుపేయి పుహిపసంతుపంగాయ కమల
సంభవురాయ గొలిదోయ॥ చెలసి బృందావనంబు
లో వింతలాయె' నుండరిబృందములకునానందమా
యె॥ ౪. ౪ నీ॥ పోలింప నుపులువ్వ చోలునునీము
క్కు చెక్కుటల్లంబుల నొప్పుచెక్కు । లనురకు
లంబుల నడపగంటగను ద్రొక్కు మదిరాక్షి రా
ధనీ యెదుటకుక్కు । సయ్యాటలకువేడి సత్యభా
మినిమొక్కుప్రియసుదంతిత్వదీయ ప్రేమనిక్కు
శుభజాంబవతియు నీ సభనునాట్యముద్రొక్కు స
తిమిత్రనింపని పతులసాక్కు॥ చొవరావేల యి
ట్లుజేసేవుటకుక్కు, నీరసుడనానునిపలివ్వనివెనిక్కు

శ్లో॥ ౬ సీ॥ దానవి చనువాలు ద్రావిచంపితపయ్య
జి య్యసి క్షేమైవి తీయ్యసయ్య । అయ్యకోద
యు తూగటయ్యెల నిన్నయ్య రాధనితోను ప
రతియుజెయ్య । వెలసి నుదంతినిన్ విరిచెండ్లచేప్ర
య్య యలసత్యభామని కారతియ్య । ఘనమిత్రం
దదా గంధము పెయ్యుయ్య సౌగంధజంబుత నీ
పగలుడొయ్య । తలచి కార్చిది చేసిని తలకుబొ
య్య పెరిసి పనులన్ని నీచేతి పేపుపెయ్య॥౪.౧౦

సీ॥ రావణు వురిగాల్చె నీచుబంచినకోతి బండ్
స్త్రీ జేసెనీ పదపు బూతి । నేస్తకాడెప్పుడు నీకుపు
రారాతి లొగలకు పగతుని సౌగంధజాతి । అఖి
లాండభాతని యట్టివరంజ్యోతి యెససిదానులకుని
విడువిధాతి । దశకంఠమీద నీడుశరచిత్తస్వాతి జ
డిగురిపించిన స్వామివైతి । నేతునీతాచలఖ్యాతి జే
నితగజ, దొంగవైనాపు నాచేత దొరికితపతి॥౪.౧౧
సీ॥ విదురుండు డెనుముందు వెలసికనువిందుధృతరా
ష్ట్రునయనీమదిపనందు । రాధనితోనుపరతిజెందిమ
రసొందు నెరినుదంతియుగోరునీడుపొందు హాసనీ
మోముజోదశకరాపూర్ణేందు అయ్యచేతలు నీక

న్నక్రిందునినుబ్రస్తుతించిన నేసిరి జేకొందు నేతెన్న
 నీవును నేనుగందు మునుజహినుల నేడ నామనసుగను
 మనీరజాతభవంతుదానికుగందు॥ శ. ౧౨౩॥ సకంట
 దశకంతు నీచుండు నొకనోచు సామిజేపరభార్య
 సత్యభామ । రుక్మణీమణిమీద రూఢీగా నీప్రేమనం
 దంబు నీయోము చందమామ । జానకీరమణ సజ్జ
 నకుండు మీమామ నెరిసయోధ్యుచుట్టు నీకునీమ
 రామదాసులప్రొన రావటేమునప్రేమచన్ని వ్యసి
 కు కౌశల్య రోను॥ శకటమృద్భీమ సకల రాక్షసవి
 రామ, పతితపావన నామమపానీసు॥ శ. ౧౨౪॥ వ
 లసిచ్చె రాధికా వనిత నీకునివారి కనుగొని రుక్మిణి
 గొనెనిరారి । నీలసిపీలికా పానినీరోచూరి మూవిత
 మత్తానిమిచూరిసత్యభామినిగూడుసరసమస్తధాకే
 రి బండస్త్రీజేసె నీపాదభూరి । రాజితసౌందర్యరా
 జతేజోహే? య సవరతోన్నత వినుతకారి ॥ యిం
 ద్రవైభవ సంకల్ప చంద్రమూరి, నీకుమ్రొక్కెద
 సామిగా మాకుమేరి ॥ శ ॥ ౧౨౫ సీ ॥ ముదమొంద
 వీనుల ముత్యాల చౌకట్లు మహినిన్న పొగడుత్రా
 వ్హజులుభట్లు । చెకచెకరామ రాధకునీకు చేప

ట్లు కెరలిసియడుగుల క్రింమెట్లు । నీకుగోపికల
తో నేవేళమాటెట్లు తొలగకేళోదమ్మ తోడికొట్టు
వరగ నీయెదమీద భవ్రచన్ద్రానపాట్లు విఘ్నసరుక్త
ణి వేణివేట్లున్న పోవక నిన్ను నే జేతురట్లు, వే
గమే నిరులిమ్ము చాతపిటు॥ శ. ౧౫ సీ॥ ఋచ్చమైశ
రంపు మొనకుఁమున్ద్రుండు వెలయు నీచేత్రతో వి
రులచెండు । ఘనముగా నీప్రకూర్చినది కోతులదం
డు పోరపు నీవెదవెట్లుదొండవండు । చిలువలచేడు
నీశిరముక్కిందటి చిండు నినుదప్పవట రాధకనులు
లెండు । వరగ నుదంతి నీపక్కతోపలనుండుకడు
జగంబులునీకు కడుపునిండు॥ పానగగోపికలకు నీ
కును బూతుబండు, నివ్వటిల్లంగ నిరులుమాకివ్వరం
డు॥ శ. ౧౬ సీ॥ ఆకాశగంగనియంఘ్రియు గను
పిల్లలనెడేడు నీయెడలువల్ల । తగగొల్లలిండ్లసీద
ప్పిచిక్కనిచల్ల కడలి నీమేనుబంగారుశల్ల । రాధిక
నిరులు నీమీదను వేదచల్ల యెల్లతోకములు నీవుల్ల
సిల్ల । దేవరాస్త్రంబున రావణు డిలడుల్ల హరువి
ల్లు నీకొక్కనిరుగుపుల్ల॥ నీలభమిల్ల గోపికల్ నిన్ను
నొల్ల, దేనితెనెసామి యిక్కకుచట్లభల్ల॥ శ. ౧౭ సీ॥

ఎన్న గ యెప్పుడు మీయన్న ద్రాగునుకల్లు గొప్ప
 గు నేడెప్పు డప్పుదిల్లు । రంగైసశివరాత్ర జంగమ
 సీయిల్లుఅసితాభ్రమగును సీడయినయొల్లు । మం
 చిశ్శడడుమీ మామపుప్పులు సీయిగ రుక్తజీనె
 లతగిల్లు మేనత్త పాలిండ్లుమేజుత్తు సీగోళ్లు సీయిం
 టి పరసిట్లునివ్వటిల్లుసీమాకురుడు వ్రాసేవి నెరినిదు
 ల్లు । లోకమందు సమస్తంబు నీకుజెల్లు ॥ శ॥ సీ. అమ
 రాదు తెరుగుదు రయ్యదేవరనాడు యిందిరాదేవి
 సీకీడుజోడు । వైకుంఠపురము దేవరవారికినినీడు ప
 టుభిర్వ సీచెయ్యి బలినివేడు । సీనేస్తకానికి నెత్తం
 బులోకమూడుయిన్నాళ్లునిన్ను నే నెరుకకాడునీ
 పదంబులతోడు సీపదంబులెపాడు లేదునామనసె
 టు లేదు చూడు । వింతగా వార్ధిమీనాడు కొంత
 వూడు, యెనసిజగముల లేడు సీయంతవాడు ॥ శ.
 ౧౯ సీ॥ నలువైన చిన్ని చుక్కలబోలు సీ గోళ్లు కమ్మి
 సీమరదికి రొమ్ముగుల్లు । యన్న రామునికి సీకన్నద
 మ్ములపాళ్లు అంటిసీవీనుల కంటుజోళ్లు । ఓపాచనా
 కార సీవేరు పెరుమాళ్లు రహిని సీమెడవేర్లు రవల
 పాళ్లు । ఆరయగా సీభార్యతిరుగును పారుగిల్లు సీను

తులిఖించేవి నెరినిదులు । కోరిరావణ లంకలో నీడు
 తల్లు, చెన్న గొల్లడ వగుదుగాచినవిదూళ్య శ॥౨౦
 సీ॥ రావనిరుక్మణీ దేవిబంపెనుజాబు నెరిరంగ
 నాంచారి నీనుజాబు । రహినినిపేరు నారాయణ
 ఖాస్నాబు నీచుట్టములగారు డాచలాబు । యిల
 రావణుడుకొంత యెరుగును నీడాబు నిజభక్తులకు
 దెల్పు నీజవాబు । దానవిసీకు పాట్లాసి యయ్యెఱి
 రాబు కరిమొరపిన్న చక్కనినవాబు । ముక్తులి
 చ్చెడు పైకుంతమున ముననబు' వంటరినినేనునను
 ప్రోవవయ్యవాబు " స ॥ ౨౧ సీ " గురిమీరగానిన్ను
 గూర్తునేకప్రాస నీప్రయత్న ముగల్గ నేప్రయాస ।
 నూరుపదార్థైర్లు వేరులన్నియు నీసములుజేయ
 బూనితి బలుతమాస । గట్టిగానిన్ను నే ముట్టిచేసితి
 బాస నిద్ధరయందు యుష్కద్ధయాస । ముద్రంబునా
 మీద పోర్లింతువనియాస బూనియున్నా నడియేసు
 దాస । దాసదానుడు నీకునే ధవళహాస, మానితో
 ల్లాస కోటిమన్తధవీలాస ॥ ౨౨ ॥ సీ ॥ నాలుగు
 మోముల బాలునిగనుబొడ్డునిక ఛామధురంబుమా
 కులడ్డు । గోల్కొండపాఞ్చాయ కూతుపైబడుదె

డ్డుముగ్గురిలో నీవు మొదటిపేడ్డు । వయ్య నీనో
 టిలో వెయ్యిమీగడజిడ్డు మిమునుతింపగయున్న
 శమసునొడ్డు । వసుధలో దేవరవారికి నెవరడ్డు వీ
 కబేదాసులే నీకుదొడ్డు । బ్రహ్మమే నీవు నీమాయ
 బ్రహ్మకడ్డు, యెన్న సూర్యుండు నీకుడికన్న గుడ్డు
 ॥ శ ॥ ౨౩ సీ ॥ దేవరమీకును దేవియుభూవు త్రి ప్రి
 కటింపనీదు ఘోటకమువుత్రి । రాజితదశరథరా
 జు నీకులగోత్రి వీకచేకైకకు నీకుధాత్రి । తామర
 సాక్షుడు తమ్ముడు సౌమిత్రినృపతి విభీషణు నీకు
 మైత్రి । రాధనీతో నుపరతులు నొందును రాతి అ
 లనాడు నీరూప మాదివుత్రి । నీదుభుజములగాయ
 త్రి మృదుపవిత్రి శ్రీలజ్జెన్నొందు కలుషల తాలవి
 త్రి ॥ శ. ౨౪ సీ ॥ చెలువలుగుల్కు నీచేతి మీగడము
 ద్ద పానగనివెక్కుమేల్ బొల్లిగద్ద । రాధ నీయడు
 గు లారాధించి కసులద్ద నీలాంబరధరుండు నికుపె
 ద్దనీలలాటముబొట్టునీటునామమునుద్దనీదక్షిణాక్షి
 వర్ణింపప్రొద్ద । నీనుడుట తిరుమణి నెరిగి రుక్మిణిదిద్ద
 సామి నీళక్రింద తూముదిద్ద ॥ తెలియనీనేస్తుడెక్కిం
 ది తెల్లయెద్ద బుద్ధిమంతుడవగు బౌద్ధభూప్రసిద్ధ ॥ శ.

సీ॥ కబళించితివి మున్ను శబరియెంగిలిపండ్లు పేల
య నీకనుచొమల్ వీకవిండ్లు । పిసుకనిచ్చెనురాధ
వెనసీకు పాలిండ్లు దనరనీ భూజములు తమ్మితూండ్లు
యెంచి నీ వాడితి వెనిమిది పెండ్లిండ్లు మరిగెని కెన
మండు మగువలాండు । తల్లి యశోద చేవకులిద్ద
రిల్లాండు యేలితివి పడకొండు వేలయేండ్లు । ధర
ణిసేలు దమ్మిచో వికలచెండ్లు నీపిరుండులు రెండు
వర్ణింపబండ్లు । శ ॥ ౨౬ సీ ॥ రావణసమవర్తి రాజ
వీవనికోర్తి ధరభక్తి ఘన యశోదాంకవర్తి । చెండితన
కలార్తి జెరభిత్త తావర్తి వినురాళి నీగుర్తివసురభూర్తి
బలిచెన్ మణిమూర్తి పలుమరు నినుజేర్తి కాళియేర
గభతాగైకనర్తి । సకలజగత్కీర్తి శకటాసురుని
మూర్తినభివదానస్ఫూర్తి వఘునివర్తి । సధివకంసాడు
లను, నేర్తియధిక కీర్తికరుణారాధయు నీకిచ్చు కపుర
పార్తి । శ. ౨౭ సీ॥ మున్ను దింటివి మన్ను పెన్ను ఉప
నికిన్న కెరలి యొకప్పుడెక్కితివి పొన్న । రౌహి
ణేయుడు బలరామయ్య నీకన్న తింటివి దొంగపై
తిరిగి చెన్న । బలుయాచకుండవైబలిని వేడినపిన్న
నీపదంబునబుట్టు నీరుచెన్న । వలమిత్తు సధిక య

వస్థల నాకొన్న నినువేడు నాతనిపనియు సున్న ।
 సామి నీదర్శనంబౌట సంకసన్న, యెల్లలోకంబు
 దిరిగినగొల్లగనన్న । శ. ౨౨ సీ॥ నీకుడికన్న వర్ణించి
 చూచినహంస రహి కుమారుండెక్కు రాజహం
 స । సంపెంగకు సుముము సామి నీనునునాన చూచి
 తకోటి మన్నభవలాస । పతకమురీతి నీశతక మేక
 ప్రాసనీననద్యములు రచించితాన । సాధులెరుంగునీ
 సరసమైన తమాని, కోమలాభీక సత్కులవతంస ।
 చంద్రికాహంసమణి భూషచిద్విలాసఆగమ శ్యాస
 సింధుకన్యావిలాస । శ. ౨౩ సీ॥ నీయొక్క సవసిం
 చు నాయలమేల్తుంగ నీవదంబునబుట్టు నీరుగంగ ।
 నీనోరువేగవల్లెతోనిలిచి మీగడమింగనీమామపా
 ల మున్నీటిపుంగ । నీచేతరావణు నీచునాయువు
 గుంగ నీవును మెడవిచ్చి నాచుకొంగ । పొన్నపైబె
 ట్టితీ వన్నెకోకల లుంగ యెల్లలోకంబు లెరుంగు
 నంగ॥ ఆలగాయుచు మోసితి పాలబుంగ, కడలి
 నీగుట్టు సకలలోకము లెరుంగ । శ॥ ౨౪ సీ॥ మునుకు
 చేలుమనీకు దినబెట్టె వేలాలు కడునీడు మేను బం
 గారుశాలు । చెలగుచు నీమోవి జీకెప్పిలనగ్రోలు

పరగ నీవెక్కింది గరుడచాలు । కలుముల జవరా
లు గలయు నీయిల్లాలు సృష్టినీమవెడను ముత్య
పుసరాలు । తలమీద జుడితీవి వలసి దస్తురుమాలు
వెల్లుగా నీచేతి పిల్లచాలు॥ గోలనానాడు వేలజ
న్నాలపాలు చేలు నీపొందు పడహారువేలస్త్రీలు॥
౪॥ ౩౧ సీ॥ నిను యెన్నదరవెవల్లింపంగనన్జ్ఞాని మ
హానుజ మీయన్న మద్యపాని । నిగమాదులను గ
ట్టి నెలచై నీకూని ష్రీభు నీదుభార్య సంపదలసాని
నీబొడ్డు తెలిదమ్మి నీరజభవునుని నీకును బోరబెట్టినె
రయదాని । నీకాంత మరిజూచె నెరవొందె భృగు
మందె మాన్యులెన్నంగ నీమనసున్జ్ఞాని॥ పెంపుమీరం
గ నన్న రక్షింపజేసిమదినినినువిడువగద నేమయి
నగాని॥ ౪. ౩౨ సీ॥ నుల్లొక నీమేన సాగసా పసిడి
కోక గోల్కొండ నెత్తేవు కొలదిరూక భూధరధర
గోపరాదా మనోరైక కల్లరి నీపినతల్లికైక । నాహ
రియని మదనాగ మేనెనుకేక మొసలినిద్రుంచె నీ
మొరకురాక మొరళి వెగల్గె నీమోవి తేనియజీక
చెలరేగి నీదూత చెట్టుపీక । చెండివేయుదురట
తోకదండముకయీవసుధలోను రాజవు నీచెకా

క | శ || 33.

సీ || అండజాధిపగోట భండచంద్రులరాట ప
టు కాంచన కిరీట బలువనాట | నిన్ను నమ్మితిమూ
ట నిజమున నామాట ఘనుడ వీవసుచు రోకళ్ళరో
ట | పాడిరి భక్తులు వేడిరి నినునోట సుజనులచో
ట నీసాబగుతేట | ఆడినావటనాట అలసూరిపునే
ట కాళియేరగ ఫణాగ్రములమీట | లాట కర్నా
ట కుకురమరాటఘోట సకలదేశాలలో నిన్ను చా
ల చాట | శ || 34 సీ || గోపమ్మ కీడెగుజ్జబువ్వొం
డి నీ నేస్తునిల్లు వర్ణింపవెండి | అరిగె నీవ్రేళ్ళు నా
చులపాల్ పిండి నినుచువైయుండి తన్ని తివిబండి |
పూతనుచెండితిపొత్తులలోనుండితండ్రునిచరితంబు
దండిదండి | నీలాచలేశ నీకాలుకేలును మొండి
నెరివెన్న మీగడనీకుతిండి | చాలసిరులిత్తుగాని నా
మ్రోలరండి, పతితపావన నెందుకేసితివి చెండి ||
శ || 35 సీ || పుండరీకదళా క్షభువన మోహనరత్నన
ధ్యందనతాద్యక్షచాపవత్స | నవనీతఘృతభక్త నా
రాయణాభ్యక్ష తేజోజగద్రక్ష దీనరత్న | వితతప
రీక్ష శ్రితజనసురపక్ష పాండవపక్ష రావణవిపక్ష |

రిపుగజ యర్యయక్ష నృపన మోహవిచక్ష దారు
ణకక్షకోదండదీక్ష । దానజనదీక్ష మిమ్ము దలంప
జేక్ష, గౌతమీనతిపురాకృతశాపమోక్ష ॥ శ ॥ ౩౬
సీ ॥ నెరనమ్మినాను చేవరవారిచేపరాకు మొరవిని
లోభత్వమునకురాకు । నీబ్రహ్మపాణంబు నిజదృష్టి
గాదాకు ధారుణిలో సాటిలేరునీకు । యంబిశయ
నించ నీమంచము మజ్జాకు జాతిచక్రంబు నీచేతి
బాకు । తనప్రేళ్ళనాడితే తప్పదు నీవాకు నిశచ
రావళిమీద నీచిరాకు ॥ చెలగినిబంటు లంకలోచె
ట్లుబీకు , నీకునీతోడు బ్రోవకపోకుపోకు॥ శ సీ॥ ప
తీతపావననామ పటుతర బిరుదాంకమునిజన మో
హిత ముఖశశాంక । స్ఫూర్తియశోదాంక వర్తితా
ద్యకలంక కుహనా పరారకులకు శాంక । నిరతా
త్తజన మనోనిర్భయ నిశ్శంక విభవేంద్ర పాలిత
యీసుభాంక । మణిరాజహర తత్ఫణిరాజవర్యం
క నిజనిరాతంక జీవిజతలంక॥ రూపమేనాంక య
తులిత బాపవంక వరము లియజేనొ యింక నావ
లనుహంకా॥ శ. ౩౭ సీ॥ ధరలోన మీభావమరిది క
వ్వడిపాండి వెలయనీకొమరుచేనిల్లువ్రండి । వెన్ను

డ నీవలసన్ను నెన్నగవేండి పరగగోపికలు నీవ
 క్కబండి । తొట్టివీవక నాడు పింటివి గరిగొండి
 మునులు నీమోముపైమోహముండి । అష్టభార్య
 లునీకు అన్నంబుగావండి పొసగనీపొత్తున బువ్వ
 దిండి । చెన్ను మీరగ సనుబ్రోవు కన్నతండి
 రంగుబంగరు వరమియ్యరారతండి । శ॥ ౩౯ సీ॥
 కాటధ్వజసహస్రకోటిజతాకార జాంబవత్పాదార
 బింబకోర । సప్తసారావార సన్నిభగంభీర పూతనా
 హార నవనీతదోర । మహితపావన నామమంత్రసు
 ధాధార విజతకర్నాంతద్యంగదచకోర । కైటభ
 దుర్గర్వ పటుతరపరిహార బుధజనపరిచారకు ధరధీ
 ర॥ లలితబృందావన విహరలహరికార ప్రియవర
 ములీర స్వామి నాప్రేమదీర । శ. ౪౦

సీ॥ శ్రీమురళీపి కాశ్చిత మృదోష్టరసాల సా
 లభుజాదండ సరసశీల । లీలావిలాశస్థిత కాళియ
 ఘణిఘ జ్వాలాశుచంద్రచోచన విశాల శాలాఘగౌ
 తమ సతీశాప మారశీల సీలగోకుల జపాలితకుచేల
 చేలాఘమారణ రాజితరాజ యిక్కుల కోలాహల ద
 యాకరాలనాల॥ దాలవాలీక మదోద్యోక దనత్రి

శూల, శూలధరశర దర్పణ ముఖ్యంబు॥ శ్లో॥ ౪౧ సీ॥
 పిచుమంద మవకళాప్రచుర భాగ్యద్వంద్వదాహి
 మచీజముల్ రంతబృంద । బృందావనచరిత్రనంద
 బృందరవింద వరసుధామ ధురనాదర మరంద । స
 నకాదిదివిజ సమస్కరిహున్న మిళింద సత్యభా
 మ కుచశైలకందమంద । రథరనందన కుందనంద
 న గోవిందశాశ్వతము చికులవిశ్వతుండ॥ కరుణ
 జూడ గదయ్య నేసిరులుకొంద, వందనముజేతు నీ
 కు నేవరముకొంద॥ శ్లో॥ ౪౨ సీ॥ మగరాయిలాకి సం
 వెగబువ్వు బోలెడి నాసికనుజేర్చి పేల్తనగలుగూ
 ర్చి । కవ్వుతువైదరెక్క కప్పులియ్యగనొప్పు మె
 ప్పుపెన్నె రిజారు కొప్పుబెట్టి । తీవిమించిన చంద్ర
 కావిపావడమీద తీకురాకుల యురీకొకగట్టి । తల
 చుట్టుదిరిగి రాదలచుకన్గవనిండ కాటుకగీరించి నీ
 టుమీర॥ లోగమగని యెండవలె చిన్ని నగవునగచు
 యోరచూపులరాధ నీకాంతమ్ము॥ శ్లో॥ ౪౩ సీ॥ వలడే
 ని యాటికల్వలరేని డాలిని సాగనుచే మొగముచే
 మిగులుదాని । మదశిలీముఖములు మరులీముఖము
 లు కొప్పుచే చూపుచే గొట్టుదాని । కుంభస్థగితశా

త కుంభదైగతిమును చనులచే తనువుచే జరుచు
దాని । రాజీవములహేమ రాజీవరుచులను కనుల
చే నాశచే మనుచుదాని॥ యోరచూఘలు జెళ్ళుకు
వయ్యారిదాని నుండరాకారె యిదిమిత్రవిందవిన
ర । శ॥ ౪౪.

సీ॥ కటిభుజములును చక్కనిసోగ తోగుల
పుండరీకమ్ములబోలు కనులు । గవమేడనిండ రాక
ల యోగముత్యాలసరులును సందెడకుదులుమాగు ।
మీసాలు చిరి ముందుహాసము సంపూర్ణ సోముని గమ
నించు మోముజగతి । దొడ్డిపెట్టిన పసిబిడ్డని గన్న
ట్టి పొక్కిలి నునువు చెక్కిల్లుజూచి॥ పలసినారట
మగవారు లాడవారు, వారెవలనుట వింతలా పను
ధరొన । శ॥ ౪౫ సీ॥ చాలికా పాంచాలి హేలచేరొ
ళ్ళర్ల భక్తపాలితసదా యుక్తకర్త । విమల బ్రహ్మవే
ద్య వేద గోచరమర్త నురబృంద వాళిత హరిణచ
ర్త । నికుశలపను దైత్య కులము నెల్లనుమర్తదామో
దరాత్యుత హేమవర్త । అతులితవారణ వ్రతపిన్ది
తధర్మయురుతర కుటిల భూయుగళధర్త॥ కలు
షమున్న ను పెనుదన్వ కడలపార్త, సాధుజనరక్షణ

కుంభార్తమారికూర్తశః. ౪౩ సీ॥ వర వేణుగాన దేవరగన్న
చిటికూన అవరాట్యబూన సదాన్న దాన । ప్రకట
దీనాదీన సకలార్థసంతాన త్రిభువన నిర్వాస విష్ణు
మాన । గజరాజ నిభయోనభగభూటక సదాన రా
ధికాభర మరందాదిపాన । దేహాంతనిర్దూత విమ
లతరజ్జాన గరుతర భమ్మిల్ల కుంభసూన । నిస్స
ప్రాసాత్పరయిల నేనుమాన, నివహియి గా
మీద నాదిమీన । ౪౪ సీ॥ నీమహారీకుదాని నా
మనంబిటురాటు నీచెంత నేగాని నిమిరరాటు । ము
హినెన్న నీనామమంత్రగుదాసాటు పంజ దారైన
మాకెంత చేరు । నీకుదానప్రబకు నెప్పుడు ఇలువా
డు గణుతంప మురిసి నీప్రణవగాడు । నీకెట్లుమన్న
టి నెల్లప్పుడీడు దానులమీద నిదయలపాడు । నీకు వి
దచి పరులవేద నామననుదోడు, యెగునను బ్రోవు
వరదానిచేతగాడు । ౪౫ సీ॥ శ్రీరమ్యమైన నీదేరు
వెంకటరెడ్డి లేబగల్ నీవు కోలేదివడ్డి । యేనుగ నె
క్కినే నెటుచూరెదను దొడ్డి నీకన్న ననుదోవు నె
న్నరడ్డి । మొనగు గెయ్యిపై మోసగాట ముడ్డి
యెన్న నీకుండును గన్న దొడ్డి । అమరులకెట్టిపిక

మతమై శుభబుద్ధి వెలసినీవాకిటి వేల్పుదొడ్డి వీలి
రాసులనెల్ల దోలితివిదొడ్డి చూపి పశులకునీవు మే
వినదిగడ్డి । శ॥ ౪౩ సీ. బంట మిన్నంటె నీయింట
నొబతు మోగు మునుబరి నీవడుగు నదియుజోగు
నెరికుబ్బనబ్బగా నీవుచేసినవాగు క్షితిదాసజనులగూ
ర్చితివిపోగె । పంగ నీకడుపునపాలువెన్నయుద్రా
గు పృథునీవు తొడిగినది పసిడిలాగు । ఆకాశగంగ
నీయంఘ్రియుగమునహీగు జయ్య యోయయ్య
నీశయ్యనాగు । లోకమున కేసరి మనుజు వేషంబు
నీకెతగు బోవరానన్ను యేలజేసేవుజాగు । శ॥ ౪౪
సీ॥ నిత్యకల్యాణ వర్షి తరూప సమవామ ఛగరాజ
కంఠాణఘన ప్రవాణ । శరణాగతత్రాణ వరశంక
రఘ్నాణ విజితపంచప్రాణ విజితపాణ । సత్యప్రవీ
ణకంసాభ్రజ గత్పాణ మణికంకణఖ్యాణ ప్రణత
కోణ । సుతసర్వగీర్వాణ సుతసదాధరప్రోణ హత
పూతనప్రాణ ఘృతధురీణ॥ ధర్మనారాజ తూణయు
దాల్పుజాణ, రాఘవ్రడవని యెరుగుదు నీఘరాణ ।
శ॥ ౪౫ సీ॥ పటుఛగ రాజార్వ బలిగర్వ హరఘర్వ
సరస పరాపూర్వ జగపిబర్వ । నమరులంబుధిదర్వ

అమృతమిచ్చినశర్వ సంపదమూకీవ సకలగుర్వ । సి
రులు వానలుగుర్వ జేయజెంతనినోర్వ వితరణగు
ణపర్వ విజయసర్వ । అన్యలకు నీవెర్వ అఖిలాంశ
ములుదీర్వ పాలితగంధర్వ నీలమోర్వ॥ అన్న నను
బోవు మెప్పుడు నిన్ను మర్వ, మేలు వనగూర్వవ
య్యి నీమేలు మర్వ । శ॥౫౨.

సీ॥ వేదాంత సిద్ధాంత ఏమలతరస్వాంత సల
లిత శాంత దాసానుమంత । ఇందిర సత్కాంత
వందిత బలవంత అప్రమేయానంత అమితదంత ।
రావణ కుంభకర్ణాగ్ని వర్ష కృతాంత జేరితిమీఁచెం
త జీరికొంత । పాపమేనాజాంత నోపుణ్యగుణవంత
పరమాత్మవని యంత భక్తులెంత॥ వేడుచున్నారు
యిసుమంత విడువనెంత, గొప్పవాని నెచ్చెంచి
కోరికొంత । శ. ౫౩ సీ॥ సలలిత మురళితో సంగీతసా
హిత్య ఘనకాళి నవభణా గ్రములనృత్య । నిగమ
వాసాతీత నిర్మలగుణనిత్య జాంబవతీభద్ర ఔయస
త్య । శాంకరి సంస్తుత్య శంకరసాంగత్యరక్షితక
రుణాకటాక్ష శైత్య । షోడశాయితతరానుందరదాం
పత్య రచనాచమతక్రత్య వచనసత్య॥దక్షిణాక్షి

నదాదిత్య ధర్మమాత్య, వామనేత్ర హిమాదిత్య వర
తమాత్య ॥ శ ॥ శిశు సీ ॥ భావరసంయోగ ప్రబలశ
యీనాగ కళ్యాణ గుణపోగకంతపోగ । తాటకాం
కజరాగ వాసనేవితభోగ వసజమేఘాంగ పత్రభే
గ । ఫలితగాఢిశయాగ పంపపాండవభాగ సకలా
గ మాంత సంచలిత దయగ । కలుషపరిత్యాగ క
ళ్యాణతరరాగ కమలాను రాగ లోకైకభాగ । ఛే
యధైర్యనురాగ సందీపవేగసంతతాతాళ సనుబ్రో
వసామిదాగ । శ. సీ ॥ వేదములునాలుగు వేలసగ వి
న్నాను దీపితంబైన సీరూఢమీను । బొమ్మచేవరసిదు
బొడ్డుదమ్మినియీను శంకరుడునుజత నీకుతగును ।
నీలమేఘచ్ఛాయ పోలును నీపేను లేడు కన్దోసిడు
లేతకొను । సాధుసజ్జనులపై యాదియునిచేను స
రును సుతించు చేవల్లపాను ॥ మత్తదైత్యుల జంప సీను
సనుబూను, చేవరపువోవు నాపాలి తెల్లమూను ॥ శ.

సీ ॥ శ్రీయవ్పడవసించు సీరమగు నీయత్తై
యెన్నగ నీనోటజున్న బుత్తై । నీతగా నీనేస్తునికివం
గునుపుత్తై నీకొమారుడుమారు నెన్నవత్తై । నీవు
బండిరది మున్నీ టిలొపలమత్తై తగనివరుపుజాడ

తాపై జెట్టె । మూడుజగములు చాటెడునీచొరైము
 ధులుగుల్క నీమోవిమొరై । సారస నరసింహు
 లైన నీగుత్తరై, యెల్లచోకంబు తెరుగనీవల్లుకరై
 ॥ శ ॥ ౫౨ నీ ॥ అనుపమ ప్రాజల్కులను జెల్లు నీపట్టి
 నిలిచు దెన్ని కకునాల్గు । నీమనంబునబుట్టు నీనుడా
 మరెఱ్ఱు నీచానిపరులక్క యునుగల్గు । సోమకు
 ద్రుంబంగ జొచ్చితంబుధివల్లు వయ్యకునీదు సవా
 రిపులుగు అవాలిబడగొట్టె నీచేతనొకయల్లు రా
 భనిరాటంక రతులముల్లు । వడసు నినువల్పు పాపం
 బుకడకుదొల్లు, దశగతుడు నీను యజసిరోద్ధితిని
 నీల్లు ॥ శ. నీ ॥ మోపునాడెనటన్న తప్పదునీనాల్కై
 శొరిసిచెక్కు బంగారుపాల్కై । క్షితిమీరు నేర్పించి
 తి రావణువల్కై నెరివవళంగరాల్ నీదువేల్కై ।
 రాక్షసు లెవ్వరు రాలేరునీజోల్కై సాధులేతెతు
 రు నీదుపాల్కై । యన్న బంగార్చి ండి పున్న దిసికా
 న్నె నిను యశోదమ్మ గట్టినదిరోల్కై ॥ యనసిని
 భార్య యింటింటి కేగుతేల్కై మేరునగధీర సూర
 నీచేరుకల్కై ॥ శ. ౫౩ నీ ॥ రాధకాదెలుసు నీరతులు
 దేలుకు మరులు వ్రేలునీమెడను ముత్యాలవేర్లు । తా

బేటికైన సత్వమునీకు తలవేర్లు నీకనువ్ వీనుల డా
కుబార్లు । వెతికిదొంగిలితివి గోపికలు కట్టినచీర్లు నీ
చదైత్యుల జీరునీదుగోర్లు । దీపింపముఁపలి సాందీపు
మీయాబార్లు సాధులిల్లకు నేగపాకుగార్లు॥ నీకు జో
హార్లు సామినన్నే లమీర్లు షేముషీకోటి నెల్ల నీచేను
వైర్లు॥ శ. ౬౦

సీ॥ పటురాధ నినుపూల బంతులచే రువ్వు మ
వ్వంపు నీముక్కు నువ్వుబువ్వు । తగమిత్రవింద నీ
తల వెంట్రుకలుదువ్వు నెరయ ప్రకారంబు నీదు
చెవ్వునగధీర నీ మొగంబంతరాశ్చపువ్వునీశితిచం
ద్రికనీదినవ్వులైననీకోలవాలినిబడజివ్వుకూరులదు
నుమనీ కామేలుదువ్వునిన్ను దెలిసెటిసుజ్ఞానినీమమి
వ్వుపగతులకునీ వెసుగతివనిజగతినవ్వుశ ౬౧॥ నకో
త్తమాంగ భిద్విక్రమాధికుచక్ర నితర భక్షణ నవ
నీతతక్ర । సతతరుద్రాబ్జ సంస్తుత శణచక్ర బలి
బంధనోపక్ర పాలచక్ర । వర్షి తారూపత్రివక్రమ
క్రూవక్రమానితమానసయానచక్ర । విక్రమార్క
పరాక్రవిజయసారభాక్ర పటుదిలీపపితాపాపరాక్రధై
ర్య శరణాగతా భయకార్యత్రిక కరుణ జూడవెక

కలసారి కలమత్రిక | శ. ౩౨ సీ॥ కలశాంబునిధి గం
 గ కన్నె నీపాల్గంటి నీవనంతుడవని నేనువింటి | క
 రుణ జూచెదవని కనిపెట్టుకొని యుంటి కూడదున
 రులనే వేడనంటి | మరివెననంబులు దురితమేనను
 కొంటియిన్నా శ్లదకను మిమ్మేడుకొంటి | నీనామ
 మంత్రపు నిత్యామృతముదింటి భవరోగములనెల్ల
 బాపుకొంటి॥ నీకు శరణంటి సామి నన్నేలుమంటి
 కావవేయంటి గరుడ కంభాణమంటి | శ॥ ౩౩ సీ॥ ధ
 ర కంసుడెరుగు దేవరచేసి నలడాయి రాధ యె
 టుంగు నీరతిబడాయి | పరగ నీకిడె గోపి పాలు
 ద్రావగపాయి మోదింపదేవకి నీదుతాయి | చయ్య
 న పదధూళి నయ్యె తొయ్యలిరాయి శ్రేమరుక్తి
 జినీకు ప్రియపుజాయి | వినునీవు యదుకుల వీరవ
 ర్యుడనోయి చూడనీచక్రమం చొలగివేయి॥ అన
 రతము దాసజనముల నంటికాయి, సిరులు మాకి
 య్య గదవయ్య శేషశాయి | శ. ౩౪ సీ॥ మందయా
 ననునేను అందగాడవునీవు అనిచూపు తనచెక్కు
 టద్దమొకతె | రాజీవుడవునీవు రాజీవ ముఖినేను బు
 ధులనెడంగగ పడనునొకతె | నృహరి మధ్యుడని

దె సృహరి మధ్యసుయేసు' నడుగుమాయని బుగ్గ
 బొడుచునొకతె । కంఠకంఠరియేసు బింశాభరుజ
 నీవు చెప్పరా యనిమోవి చెనకు నొకతె॥ అను
 చు బృందావనంబులో ననుదినంబు కామినులు ని
 స్ను మాటాడ గలిగెగాక । శ. సీ॥ రామావతారము
 న రాక్షసుల పథియించి కైకపరములుదీర్చ ఘరత
 నెంచి । తండ్రాజ్ఞ దప్పక తలశిఖలుభరియించి
 భ్రాతసీతయుదాసు వేర్కొనెంచి । పదునాల్గువర్షము
 ల్ పరమమునులనుజూచి వనమందు దివిజ దీపెన
 లుగాంచి । పెంపార సుగ్రీవు వేర్కొనఁపాదించి అంజ
 నీతనయుని ఆరయ నెంచి॥ పర్ణశాలనుగట్టించి భ
 ద్రపరచి స్వర్ణమృగమును నమయించె సాహసిం
 చి । శ. ౫౩ సీ॥ నవనవనీతననిభహాసదాకార్యయతు
 లజగద్ధితో ధితివిశౌర్య । రమణీయ తేజో విరాజిత
 జితసూర్య షట్కర్త చయధుర్య సౌకుమార్య । వ
 సునగనిభధైర్యవానుదేవాచార్యయంబుధిగాంధీర్య
 యబ్జితార్య అమూల ననకార్య యతులితయతు
 వీర్య భక్తహాషణతూర్యపావకార్య । రాకరసుద్రో
 తుగాని మేల్ రాచకార్య, సాధుసాంప్రదాజ్య లక్షణ

నిమిత్తార్థః శ్లో॥ ౫౦

సీ॥ అత్తను గుత్తగొనిపొందితవినించెనీకథామృతము
లన్నియునుపించె॥ కోరెను చిక్కిరి కొనరి చేవర
పొందె వెన్న పొంగ వటున్న నెన్ను నొందె॥
ఆరావణుండీగ్గి నెన్ను గట్టిగజెందె నిగజూడులను
ఁబల్కెనెన్ను నాందె॥ కాంచన సేత్రు స్థితింపఁజేసె
పందె తాబేటిచైతని తగనెముంచె॥ ఖనని రాకారి
వనిరి కావనిరి యుందె, పత్ర పాపసుపి నిరికా
వనిరియందె॥ శ్లో॥ ౫౧

సీ॥ పువ్వుపరివహన చాప్తావిభిష్టప్రాప్తి
నైవిభిష్టావిభావననైప్రీతి॥ శబరి యెడఁబట్టింప
రసభక్తుఁడేప్రీతి తాటకొకకోల మెజిసేప్రీతి॥ శరి
రాని నేరి పుకరినిచక్రమునగోప్రీతి ముగియరొక
లనిచ్చియెడఁబడిసేప్రీతి॥ యదుకులుచొక్కె మేల్ ప
టులక్ష్యపిప్రీతిగంధాశకుల్ల నాకారజేప్రీతి॥ చెలసి
ననుద్రోవ నేమయ్యి వేమరొప్రీతి జాముజాగేలని
రులిమ్ము రంక రాప్రీతి॥ శ్లో॥ ౫౨ సీ॥ భుజిరాజనుభవం
బుపైరొమ్ముదేప్రీతి బుద్ధివాంఛకులైర్నిరొప్రీతి
కొందకెక్కెనతలుగు గొరగంధులై ప్రాణులనై

ల్లను దయగజూస్త్రీ । కపటనాటకుడనంగా వడిగ
 ల్పిస్త్రీ కడుపుతో సకలతోక ములుదాస్త్రీ । స్త్రీన
 పుంసక పుంసకాను కాననివాస్త్రిఅన్నియు నేనని
 ఆజ్ఞయిస్త్రీ । నీవు నేనే నటించు బల్ నిందమోస్త్రీ
 నేనెకానిక తేరని నేరపుస్త్రీ॥ శ॥ 70 సీ॥ ఇలవిధా
 తృడు మారు డిద్దరునీసంతు సాధుల సాకంగ నీ
 దెవంతు । ఎనసి నీ వెక్కు-వాహనము గరుత్తంతు
 తలపడేవరకుదూతహనుమంతు । కౌస్తుభరత్నంబు
 గల్గింది నీగొంతు నెరిబ్రహ్మకలవియే నీదుతంతు ।
 మనసుతోపల నిన్ను మదిజాల వణింతుబ్రోవుము
 సిరులతో ననవసంతు॥ ప్రోడవనీచా నెన్నగవాడ
 నంతు మంజులస్వాంతువని నిన్ను మదిదలంతు॥ శ॥
 సీ॥ కరమొప్పు నీకుడికన్ను వేడ్డె నెరయ దాసుల
 సేవ నీకు సూడ్డె । ఘనమైన నీయెడమకన్ను వె
 న్నెల రేడ్డె బలరామరూపు నీభార్యగేడ్డె । నీవు
 త్రావెడికల్లు భావింపగా తాడ్డె వానినిగూర్చి నీకో
 ల వాడ్డె । బలు సిపాయిసటంచు పాడిటియొకగా
 డ్డె కంటివిగద కుంభకర్ణు బూడ్డె॥ వెలసి మోహిని
 మైన నీవేస మాడ్డె కదని ననుబ్రోవవేసి చాతుదని

చూడై శ॥ ౨౨ సీ॥ ఇలమూడడుగులు నీవేడితిని న
 ర్ధి వెన నీవు గాచిన పశులువృద్ధి । నెయ్యముమీర
 మీ శయ్యానములు గర్ది నెరికిరీటముబెట్టెనీదుమూ
 ర్ధి । మిజ నదీసు కావేరి కావరితీర్చి మచినెన్న నీ
 భావమటది పార్చి । పార్థులకెప్పుడు బ్రబలి నీ వొక
 సార్చి వలలేని యీతయి కలశవార్ధి । పుణ్యజనమ
 ర్ధి నీకు మ్రొక్కువర్ధి ఛారుజ్జీసరి నీనామమేర సా
 ర్ధి శ॥ ౨౩ సీ॥ అత్తరాధిక మిత్త అబ్ధినికున గడ్డనిపదంబులు
 పాడనిన్ను వేడ్తనీదాసులనుకూడ్తనింగిసీతలకుడ్తనీవ
 దంబులెవేడ్తనిన్ను గాడ్త సేతుగట్టినచాడ్త చికినిక్కి
 యువుడ్తరాకూడనాతోడ్తరాపువేడ్త । నరులవేడగ
 నోడ్త దురితంబు నేవేడ్త । నీవుమెచ్చగనాడ్త నిజమె
 యడ్త । నీకు ప్రత్యుత్తరంబిస్తె యిపుటజేడ్త అధికసి
 రులియ్యకున్న నిన్ని పుడెతిడ్త శ॥ ౨౪ సీ॥ సరసమం
 జులభాష సయ్యానమన మేష దక్షణేక్షణపోష వక్ష
 యోష । పుణ్యజన ద్వేష పురుషోత్తమవిశేష నిగమ
 నిర్దళితదోష । మాణిక్య మణిభూష మధితశాత్రవ
 శోష అశమసాహసరోష యశురదోష । నీవుండు
 పరిఘోష నీవు దిను బువ్వయును పియూష నీవశే

ష । మనఘపోష విధిష కావ్యంబురీషశత్రుమదభంగ
గన పఘన శ్యామలంగా ॥ ౪॥ ౭౧

యీకింది పద్యములు వ్రాడెచ్చి కామరాజుకవి
ర్యునిచే రచియింపబడినవి.

సీ॥ రాయభట్టాస్వయం పరరాఘవకవి రచి
యించె సీసముల్ రమ్యముగను । రంగశకతమునం
దు రంగనిహేరుగా దానంబుగానిచ్చె పట్టుదైరు ।
అరస రామస్వామి ఆధ్వర్యదైవకటించె కొడువప
ద్యములను గూర్చుమనుచు । అవార్త చెలిసియు అ
తిసుతావాలముల్ కోకామరాజుగ్రంథి కవిధేయము ।
పూర్తిజేసెను రచించుట పూరితముగ, చదివి విని
వ్రాసినను జన్మ నఫలమగును॥ శత్రుమదభంగ నప
ఘనశ్యామలంగా సూరి చిత్తాబ్జభృంగ కస్తూరిరం
గ ॥ ౪॥ ౭౨ సీ॥ గోపికారమణ సీతులము జూచితెగొ
ల్ల దైత్యులనణచు నీచర్ప మెల్ల । బుధజనాళికి నీచు
హృదయంబు కడుకల్ల లోకమిమిడిన బొజ్జలోను
గుల్ల । మహిమిద నెవడు నీమహిమ చెలియుటక
ల్ల కీర్తిచెప్పగ నీమికిరి తెల్ల । కరమొప్ప నీస్తరణ మ
రి మరి వెదజల్ల కొడువేమి కరుణకు కొల్లకొల్ల ।

భక్తజనులకు బ్రహ్మచర్యము బ్రతిఫల్పి ముక్తినిసేసెనుతప
ములే మునులకెల్లా శ్లో॥ ౭౭ సీ॥ అతులప్రాసల చతు
రతేమి యెరుగకయుండి నామము కవి ననుట
నాదెరట్టు నినులమై నిలవఁబు నితె కృతులిచ్చి
న బోధపరచకయున్న నీదెరట్టు కర్తృఫలంబంత
న్దిలంబుగ నీకు నర్పించును ను నాదెరట్టు క
ర్తృజుక్తియు జన్మమోక్షమును నాదెలనియకు
న్న నీదె రట్టు॥ నీవు తప్పనిన నదియెల్ల నిత్యతత్తు
నీకు నచ్చిరెచాలు నాకేది ముట్టు శ్లో॥ ౭౮ సీ॥ తరు
చుగా నిచర్య తరిచకున్న ను భూత భువయశోద
మ్మ నిన్గన్న మాత యీవరాసులకు నిభాపంబు బ
హుపూత పెంచెక్కె యగము నీదేరుచేత ధరను
దైత్యులకు నీవేరు దలదితె చాత సత్యప్రసంగంబు
సభకుఁబూత నినుగాక వేరుట నితరుల నతిరోత
మరదితె నీస్తరణ మదికిరోత పాపములవాపు నీమే
త పాలనేత ఖ్యాతి తిరుగదు నార నీచేత్రవాత శ్లో॥
సీ॥ పెన్నలదొంగను గన్నది నియ్యవచ్చుచాతకూర్చిన
రాధ లేతదప్ప కంఠ డేసాదతో కజ్జాకు కా
లుయ్యనునమాదిని యగమునీకాలియప్ప జలధివై

ధరణి నీజగతికి కొలతవ్వ వెక్కిరిపుమాయ నీ కొ
 క్కగవ్వ । మానధనములు సదా మగువలు నీకివ్వ
 మరుగేల నీతిండి పెరుగుమువ్వ॥ బేరమాడితె నీచ
 ర్య నోరునవ్వ, జూపగోరితి నీరూపుజూపు వహ
 వ్వ॥ శ. ౮౦ సీ॥ మూఢు లందునుజూడ రూఢిగా
 నీదాపు గాఢకూర్తంబుచే గట్టివీపు । ఆదిలక్ష్మీనౌ నీ
 కు నాలింగనము దోపుఅసురుల నణగించు మాపు
 రేపు । గోపాలు డనుటచే గోవులునీకాపు వాటికె
 ప్పుడు నీవు బీటిమేపు । కొల్లగా దొరికెను గొల్లభా
 మలకోపు పెసజరాసంధుడు నిన్ను దేపు॥ భూతగ
 ణముల కెపుడు నీబుద్ధి కాపు, సతతమును నాకునీ
 రూపు సర్వదోపు॥ శ. ౮౧ సీ॥ దశరథాత్మజ నీకుత్స్వ
 రలోను దయరాదు వచ్చినపిమ్మట వదలిపోదు ।
 యింత బింకంబున్న యిదిన్యాయ మదికాదు యి
 ట్లున్న మర్యాద యికనురాదు । ఆశ్రయించితిని
 నిఅభయంబుననులేదుఅడుగడ్గనకు నార్తియొగిపో
 దు । నీకంటె నమ్ముట నితరంబుయునులేదు బ్రోవ
 కున్న ను యికపోదు వాచు॥ కరుణకరిగించనిమీద
 కడితి మీదు, యితరవ్యాపుల కిక నెపుడు పోదుపో

దు॥ శ. ౨౨ సీ॥ సుందరంబయిననీమందిరంబు నల
క్షి నూహించినివసించినుండగోరు । సరససల్లాప
నీసతుల సౌజన్యతసరిగాదు నీప్రాప్తు సవతిపోరు ।
ధవునికిన్నావైన దయలేడటంచును వాడిక జేతురువ
ట్టివేరు । తగవుదీర్చుటకు నీతరముగాకుండును మ
తిలిరుగుచుండు నీమనసునీరు॥ సుందరంబైన నీరూ
పు జూడగోరు, యెందుకిక నన్ను కరుణించ వేది
వారు॥ శ. ౨౩ సీ॥ మహితప్రభావనీ మహిమూతిశ
యములు చిరుతప్రాయమునుంచి భరతుడెరుగు ।
రాణించు పదహారువేల రామలుయున్న రతిగో
రి నీవెంట రాధదిరుగు । కొమ్ములువస్త్రముల్ కొమ్మ
లపైనుంచి వికలంబుజేసె గోపికలమరుగు । కుబ్జ
నినుగోరిన కుడిపాతమంకించి సడలించితివిదాసన
డుమవరుగు॥ నన్ను రక్షించకున్న నామనసువిరు
గు ఆర్తివినకున్న స్వామికిన్ పరుగు॥ శ॥ ౨౪ సీ॥
పారుజాతముదెచ్చి పడతిరుక్కిణికిచ్చి అలసత్యభామ
ను ఆశబుచ్చి । అర్ధాంగియైయున్న ఆదిలక్ష్మియు
సదాయింబింట నివసించు యించుమించి । పరస్త్రి
లతో నీవు భాషింపుచుండిన భద్ర వినుచుండును

పొంచి పొంచి । కవులు నీపై కృతులు కానుకగాని
 చ్చి బాగుగా కాలంబు జాగుబుచ్చి । సోమసుంద
 ర నావైని ప్రేమబెంచి స్వామి కృపజూడకున్న నీ
 కేమి మంచి శ॥ ౮౫ నీ॥ వందనంబయ్య నాముం
 దర నిలవయ్య సుందరీరమణ నానందమయ్య । క
 లియుగంబయ్య నీ కనికారమేదయ్య యతవేడి
 న యితపంతమయ్య । శరణంటినయ్య నాపర
 ము నీవేనయ్య కనికారమేదయ్య గాదిబోయ । అ
 ఖిలంబు నీదయ్య అనుపమగుణమయ్య అడుగడు
 గునకు నడుగ నాదిశయ్య॥ నీవులేనిది లేదయ్య నీ
 మమయ్య నీదుకృప నాకు నెప్పుడునియగదయ్య
 శ॥ ౮౬ నీ॥ విశ్వంబుయును నీవె సశ్వంబులును నీ
 వె రుద్దుండు రామభద్రుండనీవె । వనజగర్భుడ నీ
 వె నార్థులన్నియు నీవె సూర్యచంద్రులు సరిస్మృతు
 లు నీవె । వారకంబులు నీవె ధరగ్రహంబులునీవె
 వరషదారలు వీవె వరద నీవె । అష్టదిక్కులు నీవె
 ఆదిశేషువనీవె కులకు ధరములునీవె కూర్చనీవె॥ బ్రో
 వ నాకెవరు లితరులు నీవెకావె నీకుసమమయిన
 నాడెవడు నీకు వీవె శ॥ ౮౭ నీ॥ కలియుగంబును

లేవ ఘనులకు గనరావ నేజేసితినిసేవ బ్రోవరావ
 మూలంబుయును నీవ మునులు నీవేకావయేప్రోద్దు
 సీతోవ కెలమినావ । మునిజనానికి నీవ మృదువైన
 పద సేవ ముక్తి నాకివ్వవా మొససిదేవ । నీకుబెట్టును
 బువ్వ నేవేళ సీయవ్వ ధర్మపత్నులు నీకు తలనుదు
 వ్వ' యేమి ననుబ్రోవకుంటివి యింతదవ్వ వేతన
 లు బెడితె నిన్ను నేజేతు రవ్వ । శ॥ ౮౨ సీ॥ నినుజూ
 డ గోరితి సీతోటిపోరితి నిన్ను బ్రతిమాలితిసయ్య
 నృపతి । నీమేలుగోరితి నీకిస్తి నారతి నీకు జేసితికృ
 తి నీదూతకోతి । నెవరైన నీభాతి నెమ్మిపరంజోతి
 నేవేళ సీనాతి నెరఁభూతి । నీకుజేసును నుతి నే
 ప్రోద్దు నీస్తితి అలసత్యభామ నీవతికి సవతి॥ దేవ ని
 ను గనెను గర్భమున దేవహూతి రామ నీకన్నర
 చియింప నాదుమూతి । శ॥ ౮౩ సీ॥ మహిమోన నీమ
 హిమ మరితలపోసి తరచి చెప్పుటకు నా ధాతవ
 శమె । లీలావతార నీలీలన్నియు సదావర్నించు
 టకు నావికి నశమెశేషశయనుడనీదుచర్యలన్ని
 యు నెంచి శేషునకైనను జెప్పదరమె । కవులంత
 నీకథల్ కని పెట్టి చెప్పుటకు కాదాసుకునైన కద

పొంచి పొంచి । కవులు నీపై కృతులు కానుకగాని
 చ్చి బాగుగా కాలంబు జాగుబుచ్చి । సోమసుంద
 ర న్నాపైని ప్రేమబెంచి స్వామి కృపజూడకున్న నీ
 కేమి మంచి శ॥ ౮౧॥ సీ॥ వందనంబయ్య నాముం
 దర నిలవయ్య సుందరీరమణ నానందమయ్య । క
 లియుగంబయ్య నీ కనికారమేదయ్య యంతవేడి
 న యింతపంతమయ్య । శరణంటినయ్య నాపర
 ము నీవేనయ్య కనికారమేదయ్య గాదిబోయ । అ
 ఖిలంబు నీదయ్య అనుపమగుణమయ్య అడుగడు
 గునకు నడుగ నాదిశయ్య॥ నీవులేనిది లేదయ్య నీ
 మమయ్య నీదుకృప నాకు నెప్పుడునియగదయ్య
 శ॥ ౮౨॥ సీ॥ విశ్వంబుయును నీవె సశ్వంబులును నీ
 వె రుద్దుండు రామభద్రుండనీవె । వనజగర్భుడ నీ
 వె వార్ధులన్నియు నీవె సూర్యచంద్రులు సరిస్థపు
 లు నీవె । వారకంబులు నీవె ధరగ్రహంబులునీవె
 వరషదారలు వీవె వరద నీవె । అష్టదిక్కులు నీవె
 ఆదిశేషువనీవె కులకు ధరములునీవె కూర్తనీవె॥ బ్రో
 వ నాకెవరు లితరులు నీవెకావె నీకుసమమయిన
 వాడెవడు నీకు వీవె శ॥ ౮౩॥ సీ॥ కలియుగంబును

లేవ ఘనులకు గనరావ నేజేసితినిసేవ బ్రోవరావ
 మూలంబుయును నీవ మునులు నీవేకావయేప్రాద్దు
 నీతోవ కెలమినావ । మునిజనానికి నీవ మృదుమైన
 పదసేవ ముక్తి నాకివ్వవా మొససిదేవ । నీకుబెట్టును
 బువ్వ సేవేళ నీయవ్వ ధర్మపత్నులు నీకు తలనుదు
 వ్వ" యేమి ననుబ్రోవకుంటివి యింతదవ్వ వేతన
 లు బెడితె నిన్ను నేజేతు రవ్వ । శ॥ ౮౮ సీ॥ నినుజూ
 డ గోరితి నీతోటిపోరితి నిన్ను బ్రతిమాలితి నయ్య
 నృపతి । నీమేలుగోరితి నీకిస్తి నారతి నీకు జేసితికృ
 తి నీదూతకోతి । నెవరైన నీభాతి నెమ్మిపరంజోతి
 నేవేళ నీనాతి నెరవిభూతి । నీకుజేసును నుతి నే
 ప్రాద్దు నీస్తితి అలసత్యభామ నీపతికి సవతి॥ దేవ ని
 ను గనెను గర్భమున దేవహూతి రామ నీకన్నర
 చియింప నాదుమూతి । శ॥ ౮౯ సీ॥ మహిలోన నీమ
 హిమ మరితలపోసి తరచి చెప్పుటకు నా ధాతవ
 శమె । లీలావతార నీలీలలన్నియు సదావర్నించు
 టకు నావికి । ప్రశమేశేషశయచుడనిదుచర్యలన్ని
 యు నెంచి శేషునకైనను జెప్పదరమె । కవులంత
 నీకథల్ కని పెట్టి చెప్పుటకు కాదాసుక్కునైన కద

పవళమె॥ నౌరసిమహిమ దలపోయ నాకువళమె
అతులితంబుగ నీమహిమ వెతుకవళమె॥ శ॥ ౯౦ సీ॥
కన్నతండ్రికిలేని ఘనమైన ప్రేమచే బ్రహ్మదు
గాచిన పెద్ద బిరుదు । హల్య నిన్నెప్పు డాశ్రయిం
చనిదేను శావమోక్షము చేసినది బిరుదు । నిను
మోసప్రచ్చిన నెలతపూతిక కష్టగాచి మోక్షము
నిచ్చె గాఢబిరుదు । వేల్పు పెద్దనుగన్న వేల్పుజూ
డగనీదు రూపంబు నామంబు రూఢీలేదు॥ అన్ని టి
కినీవేకర్తవై యమరియుందు వన్ని టికి నీవె కర్తవై
యమరియుందు॥ శ॥ ౯౧.

సీ॥ రావణు డుండించి రాజ్యంబు పాలించి త
మ్ములందరిని నీతలపునుంచి । మఘములు గావించి
మర్యాదలనుబెంచి తరుణులందరినినీదయనుగాం
చి । మునిజనావళిని నీమోహంబుతోముంచి తరు
ణులగావించి దాపునుంచి । దుష్టులశిక్షించి శిష్టుల
రక్షించి పెద్దకాలమునీదు వేర్ను తించి॥ గాంచితిని
నిన్ను నీయందు ఘనతనెంచి, గోరితినినిన్ను నీపై
ని భారముంచి॥ శ॥ ౯౨ సీ॥ రావోయి నామనవిరం
జిల్లవినవోయి కోపమెందులకునోయి జూపకోయి॥

నామీదయేమోయి యింతపంతమటోయి రంతు
జేసెదనోయి రాగదోయి । మోముజూపియునా
కు ముద్దులియ్యగదోయి నీమంబు లివిటోయి నె
రమితాయి । చల్లనిచూపులు పెదజల్లవేమోయి
యెల్లవారికినీవె నెరుగనోయి॥ నోయినోయన వి
నకుంట న్యాయమోయి, తప్పులేకుండ జెప్పనా
తరమటోయి॥ శ. ౯౩ నీ॥ ప్రశయంబు గావించిప్ర
భుడ వై ప్రభమించి పాల వారాసిపై పవ్వరించి ।
భూత కోటులనెల్ల బొజ్జవో నిమిడించి సూక్ష్మరూ
పముదాల్చి శోబగనెంచి । కల్లజగతిని మరల మొ
ల్లముగగల్పించి లోకవిడంబంబు లోనుముంచి ।
భూతముల బుట్టించి యాసతలు రెట్టించి అఖిలం
బుచోసిదు యాత్మనుంచి॥ అంచితంబుగ నీచర్య
లెంచియెంచి, కవులుజేరిరి కైవల్య పదముగాంచి॥
శ. ౯౪ నీ॥ అంతరాశపుభూమి నంకించి వైకొత్తినీ
టివో తెప్పగా నిల్పినావు । సేతువుబంధించి జెప్ప
శక్యముగాని కోతుల కొల్వు గొల్పించినావు । అ
తులితంబుగ మునుల సతులను జేశావు సతులపై మ
తిసీవు నిలిపినావు । ఘోరదైత్యులనెల్ల గోరునజీరా

త్ర మాయలేడిని నీవుమడిచినావు॥ తగును నీచర్య
 నీవనాచరికిగావు, నిన్ను జేరితి నీతోడు నన్ను గా
 వు॥ శ. ౯౫ సీ॥ ఏమయ్య రావయ్య యింతజాగేల
 య్య పవచించవయ్య నాప్రకరచయ్య । కయ్యం
 బు లేలయ్య కడుచవ్యగాదయ్య నేనునీకనుమూ
 య మాననయ్య । యేదయ్య నీదయ రానియ్య
 వేమయ్య తూగుటుయ్యాలతో సూగవయ్య । ర
 తియందు శ్రమచేత రంజిల్లినావయ్య దానమిచ్చి
 తినాడు మానవయ్య॥ ఆనుచు నీతోనుభామలు ఆ
 డెనయ్య, పదిలముగ నన్య బ్రోవకవదలనయ్య ।
 శ. ౯౬ సీ॥ పృతి తలోదరితోను భర్తపనులను జేసి
 యందరికి నన్ని రూపములతోను । యేక కాలము
 నందు యేకభావముగాను పదియాలువేల భా
 మినులతోను । స్త్రీలు బతిమాలను శిద్ధమైన ఘేనుర
 తులదేలించును రమ్యముగను । సంతోషముగనీవు
 సర్వకాలంబును సతులందు నీవ్రేమ సమముగాను
 దయను వెదజల్ల జూచె నీధనముగాను, అర్తివినకు
 న్న నీకిక నుక్తిరిబోను॥ శ॥ ౯౭ సీ॥ జగములు నిను
 బోలు జలనిధుక్ నీజాలు అను రూపములకు నీ వా

నవాలు । యిల్లాళ్లపైనీవు చల్లిన తలంబ్రాలు తమి
 దీరగను నీవుత్రాగెపాలు । నీమాటలను జేసు నిజ
 ముగా వెయివేలు తళతళ లాడెనీ తలరుమాలు ।
 ననయంబు సీమేలు నగునాటు గాబోలుతరుణిరు
 క్తిణి ద్రుష్టతలను పోలు । ఆదరించకయున్న నే
 నడుగవీలు బోధలిక నేల ననునీవు బోవమేలు ॥
 శ ॥ ౯౦ సీ ॥ తనివి దీరదునీరుదాశ్యంబు నాకప్ప ప
 రములీయ్య గదయ వరాలకుప్ప । ప్రేమజూసితె
 తప్పబ్రతిమాలితే ముప్ప రిపరి జెప్పును నాకుమె
 ప్ప । నీవైనశాలువలు నీవైని నేగప్ప నీవైని పద్యము
 లు నేనుజెప్ప । నీమీదభక్తిని నీమంబు యికతప్పజె
 ప్ప జెప్పగవినవు జేయమెప్ప ॥ ధరను దయజూడ
 మనచు నేతరచతప్ప నీకు శరణిని వేడితే నాకుమె
 ప్ప శ ॥ ౯౧ సీ ॥ యింతులు సీకేల యెందుకు యీ
 గోల పతిననుచురతుల బాధించ నేల । ర
 వికరవీసనుచురవ్వ వేయగ నేల భామ
 లచేమాటపడగనేన । పరసతులతోనీవు భాషింప
 గానేల ఘనతజెడు చుండేదిగానవేల । ముదితలం
 దున నీవు ముప్పిరి గొననేల మోహంబుతో సతు

ల ముంచ నేల॥ వెదక జెప్పితి పెయ్యెల వేదపాళ
 అతసుదప్పితె నాను నీ అమృతమేల॥ శ॥ ౧౦౦ నీ॥
 ఔనాధనీకెంత ఔలతోడుతకొంత జేసినపనులన్ని
 జెప్పవెంత॥ శ్రీలత నీచెంత చెట్ట బట్టుటదెంతముం
 తదొగ బెట్టరా ముసలులంత॥ పనిబట్టి శ్రీలతోభా
 పించు టదియెంత శ్రీకాంతుడని నిన్ను జెప్పుటెం
 త॥ చనువిచ్చి ఔలతో సరసమాడుటదెంత మ
 హానీయమైననీ మహికిగొంత॥ జెప్పలేనంత నీపైని
 గొప్పచింత తప్పదిక నన్ను బ్రోవు నీ దయకడెం
 త॥ శ॥ ౧౦౧ మంగళం బంటినా మాట తప్పులుగా
 యి శేవించు చుంటిని శేషశాయి॥ కనిపెట్టియుం
 చునీ కరుణాసరపుచేయి యెపుడేమి జరుగునో
 యేకశాయి॥ మరి మరి నీయందు మనసు బుట్టిన
 దోయి అంగమ స్థిరమంటి రంగశాయి॥ దొరవు
 నా తెరవకు వెరవు దొరికితినినోయి కరువుదీరెనునా
 కు కనక మోయి॥ ఆదరించక కోపంబు ఆగదో
 యి తప్పులెంచితి జెప్ప నా తరమటోయి॥ శ॥ ౧౦౨
 నీ॥ మహిత ప్రభావనా మనసుకు నీవంటి దైవమె
 క్కడ లేడు దాతవంటి॥ కృపజూడ మంటినా నె

పశు లెంచకుమంటి దీనుని దరిజేర్ప మానకంటి ।
 ప్రతిసారి దయజూడ బ్రతిమాల లేనంటి పృథ్విద
 గావంటి పృథ్విదవంటి । మనవిచేకొనుమంటి పూట
 తప్పకుమంటి దయజూడు నీమూట చాటనంటి ।
 కోటిమస్తక నిరూపు లేటయిగట్ సాటియెవ్వరు న
 నుబోవ మేటివంటి ॥ శ ౧౦౩ సి ॥ దశరథాత్మజ నీ
 పు దశకంఠ సమయించి వాలినొక కోలతో గూ
 లవైచి । సరదూషణిదుల గ్రక్కర యడించి విరి
 వైన ధనువు హరువిల్లు విరిచి । కవులచే నారధీ ఘ
 నతిగా కట్టించి గరిమతో సేతువు గర్వమణచి । ప
 నాతిజానికు సన్ని బడిమసుచు బంపించి విమ్మట సీత
 పై వేమబెంచి॥ మూర్తివతంబు నీకీర్తి ముచ్చటించి
 నేర్పుగలిగిన మనుజుండు నిన్ను గాంచి శ॥ ౧౦౪
 సి॥ నిష్కర్ణ మరువక నేపొద్దు దలచుచు నీమంబు
 తో నున్ని నిన్ను గాంచు । అవనివై నిభక్తి కానక్తి పు
 ట్టించు అమృతంబు అనరుండనుభవించు । నీ
 భక్తవరుడను నీ ప్రేమ జూపించు దీపించు నీకీర్తి దిశ
 లుగాంచి । అతిఘోషు డనుచునీ యాత్మనందున
 నుంచు సీతాత్మ డనుచునీ ప్రేమబెంచు॥ మనసుకరి

నీచ కిక్ నేను మానననుచు మాయకుడవంటె మ
నీమనసునుంచు శ॥ ౧౦౧.

సీ॥ బ్రహ్మాదులైన నీప్రజ్ఞతెలియగలేరు చింతిం
చ నరులు నీకెంతవారు । యెల్లదైవములు నీకెన్న
డు సరిరారు దాసులందరు నీదుదయనుగోరు సా
ధులందరు నీదు సాన్నిధ్యమునజేరు అజ్ఞాను లెపు
డు నీప్రజ్ఞమీరు । అడుగడుగు నకు నీకు నసురుల
తోపారు సాధించి బరిమార్చ నీదెజోరు॥ బాధపెట్ట
కునాకృతులు నీదెజేరు, వేచ కిక్ నాకు తోపించు
పాచినోరు॥ శ. ౧౦౬ సీ॥ కన్న కొడుకుని మనసు
కంగారుబెట్టితే బంగారు నీపెట్టి పగులగొట్టు । క
న్న తండ్రిని నీకు కనికరము లేకున్న గాదుకోలే
నట్టి కలహమెట్టు । యెంతవేడిన యెంత చింతబె
ట్టితే రట్టు భక్తులందున నీకు ప్రబలబెట్టు । యీసా
రి నామనసు కింపబెట్టితేవట్టు కంసారి నీమనసు క
రుగగొట్టు॥ జ్ఞానులకునీదు కథపట్టి తేనిపట్టు, విం
త నీగోష్ఠి తరచితే యెంతగుట్టు॥ శ. ౧౦౭ సీ॥ మ
త్యమై జలధిలో మరి సోమకుని దృఢచి నిగమము
లు దెచ్చి నీసుతునకిచ్చి । కూర్తమై జగతిని కుదురు

గా నిర్మించి విపులభూమిని నీమవీపునుంచి । వరహ
మై హేమాక్షు వనధిరోపలవైచి పటుశక్తి భూమి
ని వైకించెచ్చి । నరసింహ మూర్తివై ధరహేమ కసి
పునిదండించి ప్రహ్లాదు దయనుగాచి ॥ మెదకితిని
గొప్పదొరవనుచు మదికిదోచి, అహహ నమ్మితిని
జము నీమహిమజూచి॥ శ. ౧౦౨ సీ॥ వామనమూర్తి
వై వసుధ యాచించితివి భూమంత నొక అడుగు
బూనివెంచి । కడమపాదంబు నాకాశంబువైనుంచి
విశ్వరూపము జెంచి విస్తరించి । సంకులు గొండు
లు సరిగాను బియ్యించి పిక్కటిల్లిన మేను వెక్క
సింది । ప్రళయ కాళాభీల ప్రజ్ఞను జూపించి బలివై
ని మూడవ పదమునుంచి॥ బలిని నచ్చుడు పాతాళ
మునకు బనిచి, గచటలేకుండ నీచక్రమచటనుం
చి॥ శ. ౧౦౩ సీ॥ జగతియందున బుట్టి జగదీశ్వరుని
కథల్ బలమైన కృతులందు బలుకనైతి । ఘన విప
దాఢాంధకారమగ్నుడనై తీర్థయాత్రలునైన దిరు
గనైతి । మట్టి శరీరంబు గట్టిదనుచునునమ్మి జవత
పంబులునేను చేయనైతి । కలిమికి కవులకు ఘనవి
రోధముచేత దానభర్తములైన దలుపనైతి॥ సురచి

రాకార నీవేమ జూపునుదతి రావెదరిజేర్చ నాకు
ను నీవెనుగతి శ॥ ౧౧౦ సీ॥ కరుణాకటాక్ష నీకరు
ణ ప్రభావంబు కరిరాజు ప్రాణంబు గాచినావు । క
రుణంబు నీమహిమ దెప్ప శక్యముకాదు ప్రహ్లా
దు భక్తికిప్రబలి నావు । దశరథాత్మజ నీడు దయవం
టి ధనమేది గాఢేయు యజ్ఞంబు గడపినావు । తత్త
త పడినీవు తత్తంబు మొక్కితే గర్భమందున శిశువు
గాచినావు॥ యిన్నియునుగావు గాచినవి నన్ను
గావు, ప్రకట మొసరింతుననుచోవుబాబుడేవు శ॥
సీ॥ నీనామ మధురంబు నితంబుగోరిన నిరుప
మానందంబు నెరపుచుండు । నీపదధ్యానంబు నే
ప్రాప్తుజేసిన భువనోన్నతత్వంబు చొందుచుండు
నీవేర నేకృతి నేపారజేసిన చిరకాల పదవిని డెందు
చుండు । నీనామచెప్పుడు నేనేళినుడివిన ఘోరపా
పంబులు జారకుండు॥ స్వరూపము నిఖిలంబు నిం
డియుండు, చింతచేసిన నరుడు నీ చెంతనుండు ।
శ॥ ౧౧౧ సీ॥ చిరుతప్రాయమునుంచి శ్రీహరిస్థిర
ణ మహినిజేసితిని నీమననునుంచు । ఇహసౌఖ్యము
బకు నేనిచ్చయింపగలేదు పరమంబు దేవర పరము

నుంచు । వాక్సుష్పమూలికల్ వరుసగా నూర్చితి ధ
రియించి కంఠమున తలఘటించు । జరఘాటి నీతో
టి జెప్పజాలనటంచు మరుసక నీచిత్రమందునుంచు
ఆది విష్ణుండు నా ప్రార్థనాలకించు, జన్మసఫలత చే
యవే జయమటంచు ॥ ౧౧౩ సీ॥ పవలరాయు
డెండ పదిలముగగాపించి రేలందు పెన్నెల రేడు
గాచి । తరికొద్దిమేఘముల్ తరుచుగావర్పించి ఘన
ముగా భూమిపై కనవు మొలచి । దట్టముగ సస్యము
ల్ దిట్టముగ ఫలియించి పసుధనయిలు చాలపాల
నిచ్చి । ధర్మమెల్లెడలను తప్పకనడిపించి తన ప్రజ
పై ప్రేమలూనుచుంది॥ శ్రేతయుగమున యారీ
తి భ్యాతడెంచి అవని పాలించె రాముండు అదరిం
చి ॥ ౧౧౪ సీ॥ ఘనపురి ద్వారకవసధిచో నిర్మిస్త్రీ
వృష్ణులకది పునికపట్టుజేస్త్రీ । మొల్లముగ సంపద
గొల్లభామలకిస్త్రీ పెల్లుగా యదుకులము పెంపుజే
స్త్రీ । పటుతరైశ్వర్యమును పట్టుజాలకనిస్త్రీ కల్ల
కు కడుమదము గప్పవేస్త్రీ । మునిశాపమని పన్ని
ముసలమును బుట్టిస్త్రీ తుంగచే యదుకులము కుం
గదీస్త్రీ॥ హస్తలాగముగ యదుసంప దపహరిస్త్రీ

యెంచిద్వారక మున్నీట ముంచివేస్త్రీ॥ శ॥ ౧౧౫
 సీ॥ శరణు జగన్నాథ శరణుజానకిరమణ శరణు
 జగద్దీర్శ శరణు శరణు । శరణు కరుణానిధే శర
 ణు వేంకటరమణ శరణు పరమూచంద శరణు శర
 ణు । శరణు నిర్గుణరూప శరణు జగత్ప్రభోశరణు
 యోగానంద శరణు శరణు । శరణు మునిపోషక
 శరణు జనపోషక శరణు పావనమూర్తి శరణు శ
 రణు॥ శరణు శరణంటి నీకృప శరణు శరణు ప్ర
 భుడ నాకియవె వైకుంఠపడవి శరణు॥ శ॥ ౧౧౬ సీ॥
 దశరథాత్మజ నీకు దండంబు వార్ధిగంభీరునకు వం
 దనంబు । దేవజగన్నాథ దేవశ్రీపరమేశ అఖిలప్ర
 థాన నీకగుశుభంబు । జీవాత్ములకునీవు జీవనాథా
 రంబు అమితప్రభావ నీ కగుజయంబు । కవుల కా
 థారంబుఘనపుణ్య తేజంబు మహిత ప్రతాపునకు
 మంగళంబు॥ నీదుతేజంబు నెరవెను నీ జగంబు ను
 రుచిరాకారజగతికి శుభకరంబు॥ శ॥ ౧౧౭ సీ॥ వా
 డరేవాన్వయ వరసుధా కరమందు సోముడనగ
 ను బుట్టె కామరాజు । సీసములు కొరకునై శ్రీహ
 రిని ప్రార్థిస్తే మదికినోపించె నలబదియు మూడు ।

రంగ శతకము నందు రంగని కర్పించి భవ బంధ
ములను నే వాపుమంటి । భక్తివైరాగ్యంబు పదవిగా
మదికిచ్చి తుదకు నీ సాయుజ్య పదవొసంగు । దీ
నమందార నాకోర్కె దీర్చకున్న చూడునాజాడ
నీడవలె విడువ నిన్ను ॥ శత్రుమదభంగ నవఘన
శ్యామలాంగ సూరి చిత్తాబ్జ భృంగ కస్తూరిరంగ ।
శ॥ ౧౧౮.

మంగళం మహా శ్రీ శ్రీ శ్రీ జేయును కస్తూ
రిరంగ శతకము ముగిసెను.



ప్రచుర పత్రిక

ప్రకృతమున మనరాసు మొదలగుతావులముద్రాక్షరశాలలలోముద్రించుగ్రంథములలో అనేకతత్వబుండుటచేత చదువరులకు అనునయోగమగుననియెంచి పండితులచేత తత్వబున్ని బహులుగా పరిష్కరణచేయించి మంచికాగితములుంచి తెలుగున పాడ్డింగుకైపుతో అనేకరకముల శతకములును గేట్లుపైమరీతో స్త్రీలపాటలు 100 రకములును యింకా దండకములు కథలు ప్రబంధములు మున్నగునవి స్వంతఅశీనునందు ముద్రించుచున్నారము. వెలలు సరసముగానుండును. విశేషముకొనువానికి సరిఅయిన కమీషను యివ్వబడును రు 0-0-6 లేవిల్లునంపితేకేట్లా గంపుదుము. తెలుగునను యింగ్లీషునను గ్రంథములుకూరికిఅచ్చువేయుదుము.

ఇట్లు విధేయుడు,

కొకినాడ పత్రికావారివీధి మ్యానిశిపల్ నెం 1862రు
పెద్దమరీదుకు పడమరవైపుయిట్లు

ప్రస్తుతపరిచయము.

ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇది
 ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇది
 ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇది
 ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇది
 ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇది
 ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇది

ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది.

ప్రస్తుతపరిచయము పద్యములను ప్రతిపాదించుచున్నది.



కీర్తిరంగ శతకము

13638